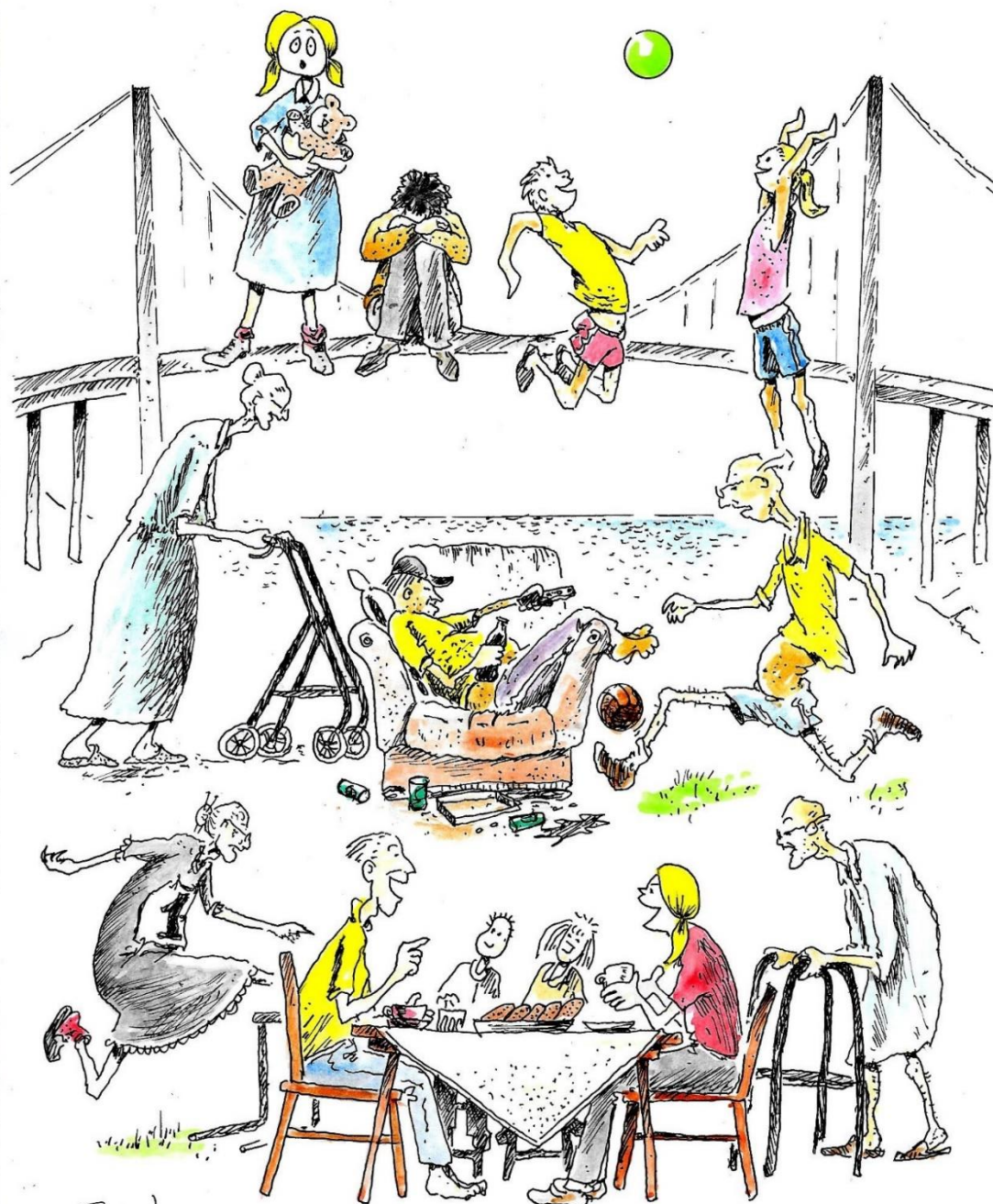

Kommunal planstrategi 2020-2023

Nærøysund
kommune

Tordis
2020

INNHold

1.	Innledning	2
2.	Planstrategi – Kort fortalt	2
3	Nasjonal og regionale forventninger	3
3.1	Nasjonale føringer og forventninger	3
3.2	Regionale føringer og planer	4
4.	Utfordringer og utviklingstrekk for Nærøysund kommune.....	5
4.1	Befolkningsutvikling.....	5
4.2	Prioriterte folkehelseutfordringer	6
5.	Kommuneplanen – Behov for revisjon	7
5.1	Hva er en kommuneplan?	7
5.2	Kommuneplanens samfunnsdel	7
5.3	Kommuneplanens arealdel.....	7
6.	Forslag til nytt plansystem	8
6.1	Plansystemet	8
6.2	Utvikling av planer	9
7.	Prioriterte planoppgaver.....	10

Sist revidert: 11.05.2020

1. INNLEDNING

Fra 1.1.2020 ble Vikna og Nærøy kommune slått sammen til ny kommune; Nærøysund.

Kommunesammenslåing vil prege mye av arbeidet i årene fremover. Den nye kommunen omfatter et landareal på 1346 km² og 3650 km kystlinje, og byr på et mangfold av muligheter nærings-, befolknings- og naturmessig.

Samtidig står vi uavhengig av kommunesammenslåingen, ovenfor en del utfordringer knyttet til utenforskap, lavinntekt, demografiske endringer, levevaner og klimaendringer.

Hvordan skal vi utnytte mulighetene og håndtere utfordringene på best mulig måte? Hva må vi gjøre for å sikre en bærekraftig utvikling?

Kommunen har flere virkemidler for å påvirke samfunnsutviklingen. Får vi til et godt samspill mellom politikerne og de som jobber i kommunen, og de som bor, arbeider og driver næringsvirksomhet her, kan vi få til mye mer. Måltrettet, felles innsats gir større kraft og bedre resultater.

Planer er verktøy for å bli enige om felles mål og prioriteringer, og hva vi vil gjøre for å nå målene.

Planlegging skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte. Nærøysund kommune vil legge til grunn FNs bærekraftsmål for all planlegging og øvrig virksomhet.

Dette dokumentet legger føringer for kommunens planlegging og prioriteringer kommende kommunestyreperiode.

2. PLANSTRATEGI – KORT FORTALT

Kommunestyret skal senest ett år etter konstituering utarbeide, og vedta planstrategi iht. plan og bygningsloven §10-1. Planstrategien er ikke en plan, men en prioritering av planoppgaver som skal legges til rette for ønsket samfunnsutvikling. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling i Nærøysund.

Planstrategien skal ta stilling til om gjeldende kommuneplan (samfunnsdel og arealdel) eller deler av denne skal revideres eller rulleres. Nærøysund kommune har ikke utarbeidet kommuneplanens samfunnsdel med mål og strategier for den nye kommunen.

Kommuneplanens arealdel består pr 1.1.2020 av to sett med plankart og bestemmelser for tidligere Nærøy og Vikna kommuner. Kommunedirektøren foreslår å gjøre en helhetlig vurdering av hvordan den nye kommunens arealer skal brukes og utvikles på en mest mulig hensiktsmessig og bærekraftig måte.

Som en del av sammenslåingsprosessen og utarbeidelse av planstrategi, er det utarbeidet et nytt plansystem for den nye kommunen. Det nye plansystemet skal styrke kommuneplanens samfunnsdel som overordnet styringsdokumentet, og forsterke planer som styringsverktøy.

Nærøysund har to sett med planer og planbehovet er stort. Utvikling av nye planer bør allikevel avvendes til etter at samfunnsplanen er vedtatt. Planoppgaver som kommer frem av planstrategien er i all hovedsak sammenslåtte planer fra tidligere planer, og noen nye som bør utvikles etter at samfunnsplanen er vedtatt.

Planstrategien skal sendes ut til statlige- og regionale organer samt nabokommuner for innspill og synspunkter. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling, jfr. pbl. §10-1. Kommunestyret behandler og vedtar deretter planstrategien med innspill og synspunkter.

3 NASJONAL OG REGIONALE FORVENTNINGER

3.1 Nasjonale føringer og forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal blant annet følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer. Regjeringen peker ut fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Regjeringen vil at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. De skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

I tillegg er det en rekke lover og statlige planretningslinjer som legger føringer for den kommunale planleggingen, og som kan gi grunnlag for innsigelser.

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2019-2023 finnes [her](#)

3.2 Regionale føringer og planer

Regionale planer skal stimulere den fysiske, miljømessige, helsemessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i regionen. Fylkeskommunen er våre regionale folkevalgte, og har ansvar for å utarbeide de regionale planene i samarbeid med blant andre kommunene.

Trøndelagsplanen 2019-2030 definerer regionens felles overordnede mål fram mot 2030.

Trøndelagsplanen ble vedtatt av fylkestinget i desember 2018, og skal være førende for alle andre planer og strategier for Trøndelag. Planen har tre temaområder:

- Bolyst og livskvalitet
- Senterstruktur og kommunikasjoner
- Kompetanse, verdiskaping og naturressurser

I tillegg har planen gjennomgående tema, som livskraftige distrikter, folkehelse, klima, miljø og det grønne skiftet. Bærekraft er også her en overordnet føring. Fylkeskommunen utarbeider også regionale planer for ulike tema. Her beskrives prioriteringer og valg for utvikling i regionen. Regionale planer skal legges til grunn for kommunal planlegging og kan gi grunnlag for innsigelser.

Oversikt over regionale planer finnes på nettsidene til [Trøndelag fylkeskommune](#).

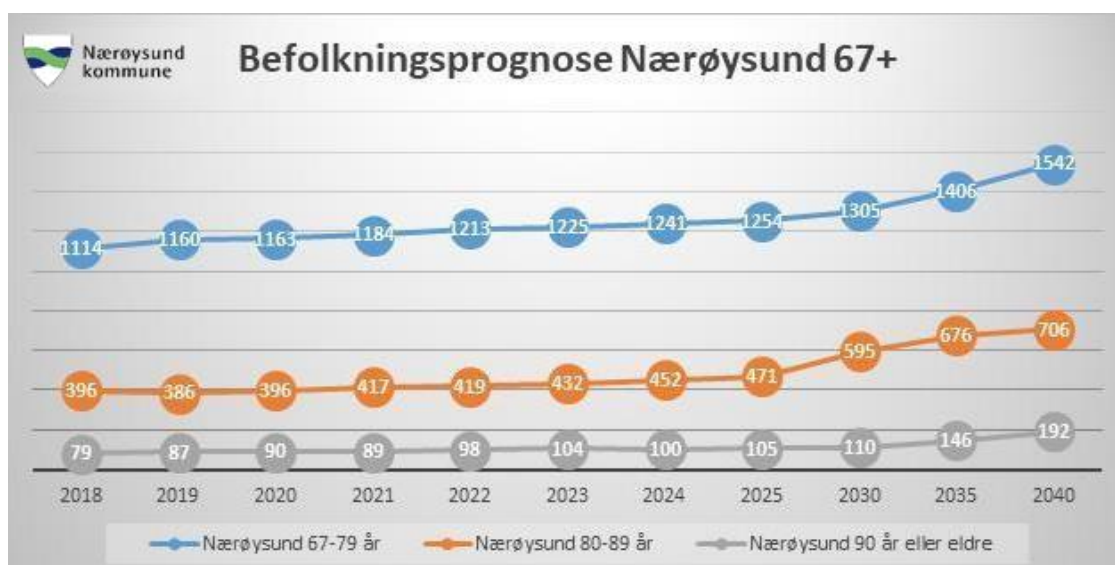
4. UTFORDRINGER OG UTVIKLINGSTREKK FOR NÆRØYSUND KOMMUNE

4.1 Befolkningsutvikling

Figur 1: Befolkningsprognose Nærøysund – (SSB – MMMM Hovedalternativ)

Ifølge befolkningsprognosene per 2019 vil kunne forvente en befolkningsvekst i Nærøysund på 12% fram til 2040. Generelt kan en si at det kun er i og omkring de to tettstedene Rørвик og Kolvereid at en har opplevd vekst. Ellers er det generelle bilde over tid at det skjer en reduksjon i grendene.

Figur 2: Befolkningsprognose Nærøysund 67+

Nærøysund kommune har en økende andel eldre, høy andel arbeidsinnvandrere og lav netto innflytting. Den aller største økningen i befolkningsgrupper vil være i aldersspennet 67-79 år frem mot 2040. Ungdommen strømmer også til storbyene, og de eldre følger etter. Det må legges en aktiv strategi i Nærøysund kommune for å motvirke dette.

4.2 Prioriterte folkehelseutfordringer

Folkehelsearbeidet skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Kommunen skal ha oversikt over befolkningens helsetilstand og legge denne oversikten til grunn for all kommunal planlegging, jf. folkehelseloven.

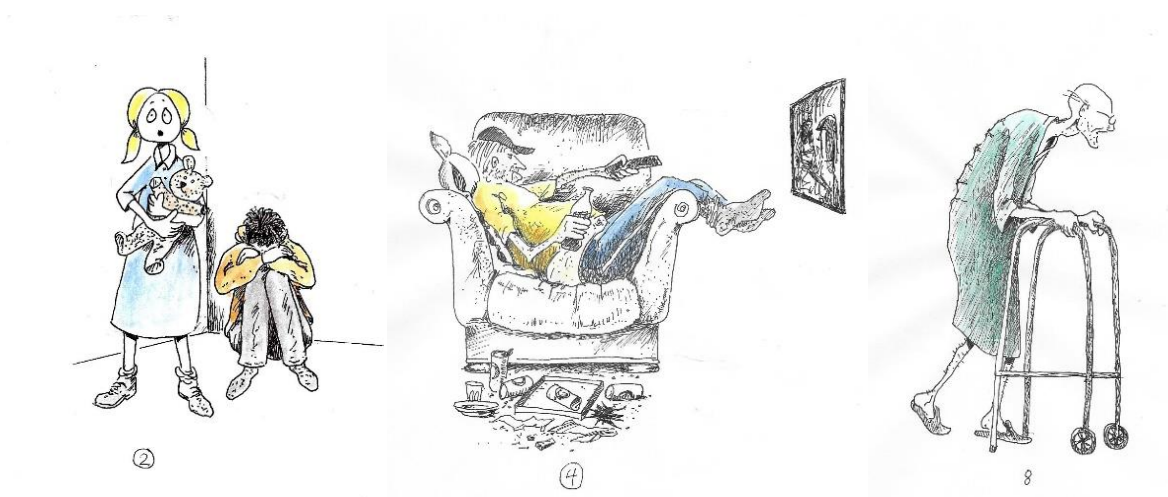
Nærøysund har følgende hovedutfordringer i henhold til kommunens oversiktsdokument:

Levekår: Nærøysund kommune har en høy andel barn som lever i lavinntekt og kommunen har en høy andel av befolkningen som står utenfor arbeidslivet

Fritid og lokalmiljø: Det er store sosiale forskjeller knyttet til deltakelse i fritidsaktiviteter

Psykisk helse: Ungdommen rapporterer om få treffsteder og økende grad av ensomhet

Sosial ulikhet i helse: Nærøysund kommune har utfordringer knyttet til befolkningens levevaner som gjenspeiler seg i helsetilstand med en økende andel livsstilssykdommer

Mer detaljert statistikk kan leses på oversiktsdokumentet på Nærøysund sine nettsider, eller [følge link her.](#)

5. KOMMUNEPLANEN – BEHOV FOR REVISJON

5.1 Hva er en kommuneplan?

Kommuneplanen er kommunes øverste styringsdokument, og består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanens samfunnsdel skal gi retning, og peke ut mål og strategier for den langsiktige utviklingen i Nærøysund. Den skal også gi føringer for politiske satsningsområder.

Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom ønsket fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Arealdelen gir hovedtrekkene i kommunens arealdisponering, og gir klare rammer og betingelser for hvilke tiltak som kan settes i verk. Den skal også beskrive viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealbruken. Arealdelen er juridisk bindende, og er et sentralt verktøy for å nå målene som fastsettes i samfunnsplanen.

5.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Samfunnsdelen er grunnlaget for de ulike sektorens planer og virksomhet. Samfunnsdelen er kommunens operasjonalisering av FNs bærekrafts mål og er kommunens langtidsplan for seg selv. Det eksisterer en samfunnsdel fra hver av de gamle kommunene, men planene mangler felles overbyggende satsningsområder for nye Nærøysund kommune.

Kommunedirektøren anbefaler at det utarbeides en ny samfunnsdel for Nærøysund. Forslag til planprogram for samfunnsdelen legges ut på høring i april 2020, og vedtas sammen med planstrategien juni 2020. Kommuneplanens samfunnsdel får derfor hovedplass i planstrategien. Dette er fordi Nærøysund ikke har en samfunnsdel på plass, og kommuneplanen er en viktig premissleverenadør for å utarbeide videre temaplaner. Planstrategien tar utgangspunkt i revisjon av kommuneplanen, og planbehovet i kommunestyreperiode må ta høyde for dette.

5.3 Kommuneplanens arealdel

Det er et behov for å utarbeide arealplan for Nærøysund gjennom å gjøre en helhetlig vurdering av hvordan kommunens arealer kan brukes og utvikles mest mulig hensiktsmessig.

Kommunedirektøren anbefaler det utarbeides en ny arealdel for Nærøysund i inneværende kommunestyreperiode. En forutsetning for å ha nok grunnlag til å utarbeide arealplanen er å utvikle en arealstrategi som synliggjør samfunnsplanen. Forslag til planprogram for arealdelen utarbeides i 2021.

6. FORSLAG TIL NYTT PLANSYSTEM

6.1 Plansystemet

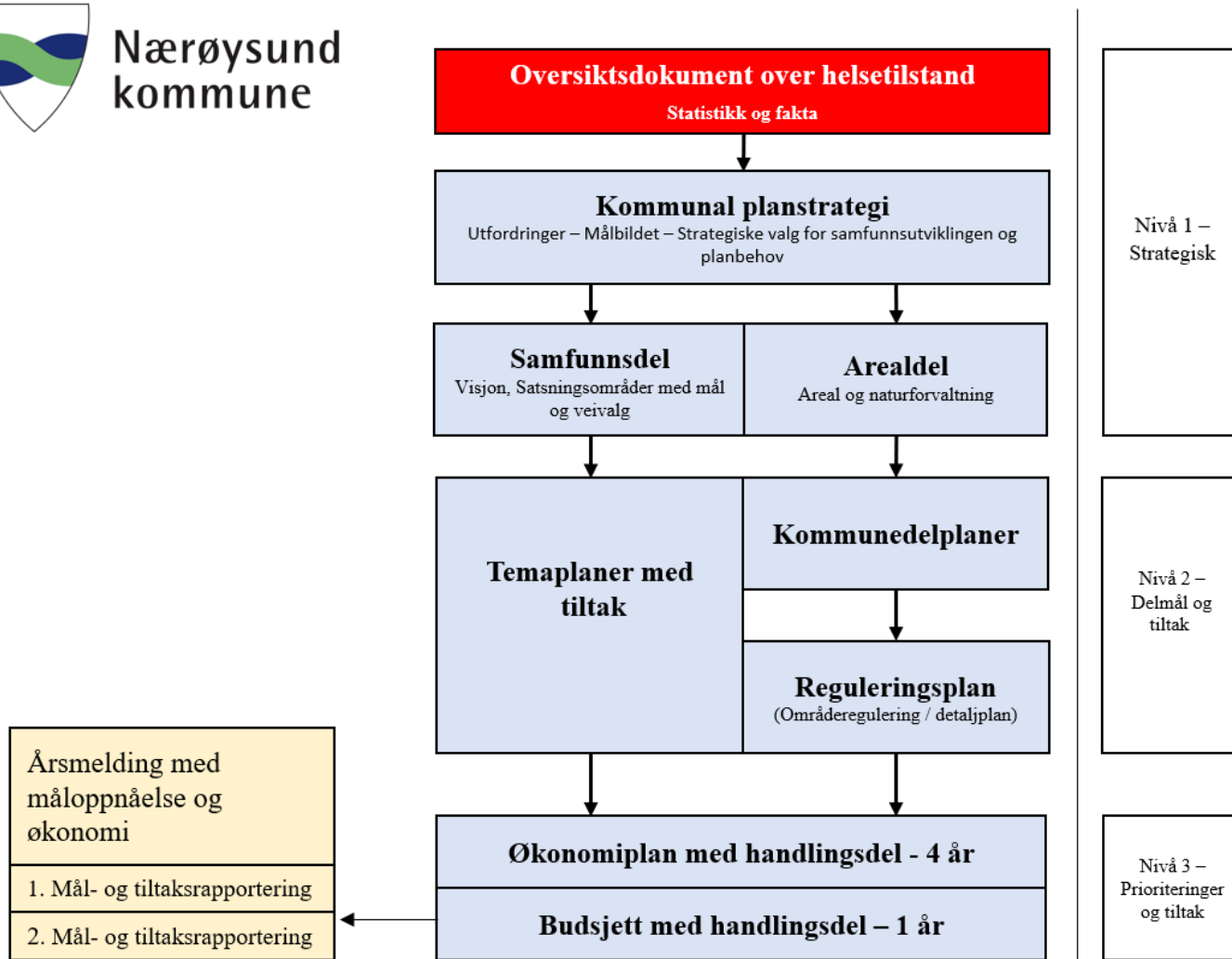
Kommunens planer er viktige styringsverktøy, og et effektivt plansystem består av planer som er forutsigbare, innehar klart språk, og har en tydelig kobling til samfunnsplanen. Som en del av arbeidet med planstrategien og kommuneplanens samfunnsdel, har Nærøysund en unik mulighet til å starte på nytt.

Det er gode muligheter til å utvikle et nytt plansystem som vektlegger plan som et aktivt og politisk / administrativt ledelsesverktøy. Gjennom realistiske planer og bedre koblinger mellom kommuneplan og økonomi, kan vi skape planer som har bedre struktur og som fungerer mer operativt.

Plansystemet ivaretar kommunelovens krav om styrket sammenheng mellom kommuneplanen og økonomiplan med handlingsdel.

Nærøysund
kommune

Plansystemet skal:

- Gi et godt grunnlag for politisk styring og administrativ oppfølging
- Være enkelt å forstå, og som er rettet mot gjennomføring
- Skape forutsigbarhet gjennom mål, resultat og økonomi
- Bidra til at det er en klar kobling mellom planstrategien, kommuneplanen, gjennom temaplaner og inn i økonomiplan med handlingsdel.
- Skape oppdaterte planer som styrker det kommunale handlingsrommet i samfunnsplanleggingen
- Omfanget og utforming av temaplaner skal være tilpasset kommunens behov

Plansystemet fungerer slik at gjennom planstrategien prioriterer og bestemmer kommunestyret planoppgaver, og om kommuneplanen skal revideres helt eller delvis, eller videreføres. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens langtidsplan med mål, strategier og veivalg. Samfunnsdelen peker ut satsningsområder i et langtidsperspektiv og samfunnsplanens handlingsdel kobles direkte opp mot økonomiplanen.

Kommunens temaplaner er avgrensede planer for et gitt tema eller fagområde med klare målsettinger. Disse målene innehar en forankring i samfunnsplanen. Hver temaplan inneholder klare tiltak på hvordan en skal nå fastsatte mål. I økonomiplanen med handlingsdel kan kommunestyret da gjennom planstrategi, og økonomiplanen sette kursen for sin kommunestyreperiode. Noen tiltak fra temaplaner krever økonomi og krever satsninger som kommunestyret må ta stilling til i inneværende økonomiplan.

Videre brytes dette ned i års-investerings og driftsbudsjett. Det skal videre rapporteres tilbake til kommunestyret på hvordan sektorene står i forhold til måloppnåelsen. Det skal rapporteres på status på mål, hvor en står i forhold til ønsket situasjon, og hvordan den økonomiske situasjonen er.

6.2 Utvikling av planer

Strategi og samfunn v/ strategisk plangruppe vil utarbeide rutiner for hvordan vi drifter planprosesser, og utarbeide maler for hvordan temaplaner med tiltak skal bygges opp. Strategisk plangruppe skal understøtte planleggingen til sektorene i utvikling av planer, og sørge for at temaplaner med tiltak har en klar forankring i samfunnsplanen. Plangruppa vil i samarbeid med planaktørene sørge for at det blir gjennomført medvirkning i planarbeidet, og sikre at planer har god forankring lokalt.

Avdelingen vil også utarbeide maler for mål og tiltaksrapportering i samarbeid med økonomiavdelingen for å sikre et enhetlig rapporteringssystem.

7. PRIORITERTE PLANOPPGAVER

SS= Strategi og samfunn
OF= Oppvekst og familie

FT= Fellestjenesten
HV= Helse og velferd

T= Teknisk Ø= Økonomi
HR=Personaltjenester

Kommuneplaner	2020	2021	2022	2023	Ans
Kommuneplanens samfunnsdel	x	x			SS
Kommuneplanens arealdel		x	x		SS/T
Økonomiplan med handlingsdel	x	x	x	x	Ø
Budsjett med handlingsdel	x	x	x	x	Ø
Overordnende planer	2020	2021	2022	2023	Ans
Helhetlig ROS	x				SS
Beredskapsplan - Strategisk og operativt	x				SS
Oversiktsdokument				x	SS
Strategisk næringsplan	x				SS
Temaplan for arbeidsgiverpolitikk	x	x			HR
Temaplan for frivillighet			x		SS/HV/OF
Temaplan for digitalisering	x	x	x		FT
Temaplan for informasjonssikkerhet	x	x			FT
Temaplan for arkiv	x	x			FT
Temaplan for kommunikasjon og omdømme	x				SS
Temaplan for klima og miljøetsatsing			x		SS
Arealplaner og reguleringsplaner	2020	2021	2022	2023	Ans
Kommunedelplan Marøya		x			T
Kommunedelplan Ottersøy		x			T
Kommunedelplan sjø (Kystsoneplan)	x				T
Kommunedelplan Rørvik	x				T
Detaljregulering Rørvik sentrum		x			T
Byåsen – boliger	x				T
Engasvegen – GS-veg/fortau	x				T
Nylandet del 2	x	x			T
Sør-Gjæslingan		x			T
Ny (fylkes)veg vest for Rørvik				x	T
Nordsjøkorsen (industri – igangsatt)	x				T
Nordsjøen			x		T
Temaplaner	2020	2021	2022	2023	Ans
Temaplan for trafikkisikkerhet	x				T/SS
Temaplan for vann og avløp		x			T
Temaplan for idrett og friluftsliv		x			T
Temaplan for vei		x			T
Temaplan for brannberedskap	x				T
Temaplan for bygg og bolig			x	x	HV/T/SS
Temaplan for grunnleggende ferdigheter	x	x			OF
Temaplan foreldresamarbeid		x			OF
Temaplan for gode levekår			x		OF/HV/T
Temaplan for kulturminne				x	OF
Temaplan for trivsel og læring – oppvekst		x			OF
Temaplan for rus			x		HV/OF
Temaplan for smittevern	x				HV
Temaplan for hjemmebaserte tjenester		x			HV
Temaplan for institusjonsomsorg		x			HV
Temaplan for læring og mestring - helse		x			HV

